

## خطبه استیفا

<sup>1</sup> آنگاه رئیس کهنه گفت: آیا این امور چنین است؟<sup>2</sup> او گفت: ای برادران و پدران، گوش دهید. خدای ذوالجلال بر پدر ما ابراهیم ظاهر شد وقتی که در جزیره بود قبل از توقفش در حرّان.<sup>3</sup> و بدو گفت: از وطن خود و خویشانت بیرون شده، به زمینی که تو را نشان دهم برو.<sup>4</sup> پس از دیار کلدانیان روانه شده، در حرّان درنگ نمود؛ و بعد از وفات پدرش، او را کوچ داد به سوی این زمین که شما الآن در آن ساکن می‌باشید.<sup>5</sup> و او را در این زمین میراثی، حتی بقدر جای پای خود نداد، لیکن وعده داد که آن را به وی و بعد از او به ذرّتش به ملکیت دهد، هنگامی که هنوز اولادی نداشت.<sup>6</sup> و خدا گفت که: ذرّیت تو در ملک بیگانه، غریب خواهند بود و مدّت چهارصد سال ایشان را به بندگی کشیده، معذب خواهند داشت.<sup>7</sup> و خدا گفت: من بر آن طایفهای که ایشان را مملوک سازند دآوری خواهم نمود و بعد از آن بیرون آمده، در این مکان مرا عبادت خواهند نمود.<sup>8</sup> و عهد ختنه را به وی داد که بنابراین چون اسحاق را آورد، در روز هشتم او را مختون ساخت و اسحاق یعقوب را و یعقوب دوازده پطریارخ را.<sup>9</sup> و پطریارخان به یوسف حسد برده، او را به مصر فروختند. اما خدا با وی می‌بود<sup>10</sup> و او را از تمامی زحمت او رستگار نموده، در حضور فرعون، پادشاه مصر توفیق و حکمت عطا فرمود تا او را بر مصر و تمام خاندان خود فرمانفرما قرار داد.

<sup>11</sup> پس قحطی و ضیق شدید بر همه ولایت مصر و کنعان رخ نمود، به حدّی که اجداد ما قوّتی نیافتند.<sup>12</sup> اما چون یعقوب شنید که در مصر غله یافت می‌شود، بار اوّل اجداد ما را فرستاد.<sup>13</sup> و در کثرت دوم یوسف خود را به برادران خود شناسانید و قبیله یوسف به نظر فرعون رسیدند.<sup>14</sup> پس یوسف فرستاده، پدر خود یعقوب و سایر عیالش را که هفتاد و پنج نفر بودند، طلبید.<sup>15</sup> پس یعقوب به مصر فرود آمده، او و اجداد ما وفات یافتند.<sup>16</sup> و ایشان را به شکیم برده، در مقبرهای که ابراهیم از بنیحمور، پدر شکیم به مبلغی خریده بود، دفن کردند.<sup>17</sup> و چون هنگام وعده‌ای که خدا با ابراهیم قسم خورده بود نزدیک شد، قوم در مصر نموّ کرده، کثیر می‌گشتند.<sup>18</sup> تا وقتی که پادشاه دیگر که یوسف را

## خطاب استغافوس

<sup>1</sup> فَسَالَ رَئِيسُ الْكَهَنَةِ: أُنْزِيَ هَذِهِ الْأُمُورُ هَكَذَا هِيَ؟ فَقَالَ: أَيُّهَا الرِّجَالُ الْإِخْوَةُ وَالْآبَاءُ، اسْمَعُوا. طَهَرَ إِلَهُ الْمَجْدِ لَأَبِينَا إِبْرَاهِيمَ وَهُوَ فِي مَا بَيْنَ النَّهْرَيْنِ، قَبْلَمَا سَكَنَ فِي حَارَّانَ، وَقَالَ لَهُ: اخْرُجْ مِنْ أَرْضِكَ وَمِنْ عَشِيرَتِكَ وَهَلِّمْ إِلَى الْأَرْضِ الَّتِي أَرِيكَ.<sup>4</sup> فَخَرَجَ حَبِيزٌ مِنْ أَرْضِ الْكَلْدَانِيِّينَ وَسَكَنَ فِي حَارَّانَ، وَمِنْ هُنَاكَ ثَقُلَ بَعْدَ مَا مَاتَ أَبُوهُ إِلَى هَذِهِ الْأَرْضِ الَّتِي أَنْتُمْ الْآنَ سَاكِنُونَ فِيهَا.<sup>5</sup> وَلَمْ يُعْطِهِ فِيهَا مِيرَاثًا وَلَا وَطْأَةً قَدَمٍ وَلَكِنْ وَعَدَ أَنْ يُعْطِيَهَا مُلْكًا لَهُ وَلِتَسْلِيَ مِنْ بَعْدِهِ وَلَمْ يَكُنْ لَهُ بَعْدَ وَلَدٍ. وَتَكَلَّمَ اللَّهُ هَكَذَا: "أَنْ يَكُونَ تَسْلُهُ مُتَعَرِّبًا فِي أَرْضِ غَرِيبَةٍ فَيَسْتَعْبِدُوهُ وَيُسَبِّحُوا إِلَيْهِ أَرْبَعَ مِائَةِ سَنَةٍ. وَالْأَمَّةُ الَّتِي يُسْتَعْبِدُونَ لَهَا سَادِيئُهَا أَنَا، يَقُولُ اللَّهُ، وَبَعْدَ ذَلِكَ يَخْرُجُونَ وَيَعْبُدُونِي فِي هَذَا الْمَكَانِ".<sup>8</sup> وَأَعْطَاهُ عَهْدَ الْجَنَانِ وَهَكَذَا وَلَدَ إِسْحَاقَ وَخَتَنَهُ فِي الْيَوْمِ الثَّامِنِ، وَإِسْحَاقُ وَلَدَ يَعْقُوبَ وَيَعْقُوبُ وَلَدَ رُؤُسَاءَ الْآبَاءِ الْإِسْنِيِّ عَشَرَ.<sup>9</sup> وَرُؤُسَاءُ الْآبَاءِ حَسَدُوا يُوسُفَ وَتَابَعُوهُ إِلَى مِصْرَ، وَكَانَ اللَّهُ مَعَهُ<sup>10</sup> وَأَنْقَذَهُ مِنْ جَمِيعِ ضِيقَانِهِ وَأَعْطَاهُ نِعْمَةً وَحُكْمَةً أَمَامَ فِرْعَوْنَ، مَلِكِ مِصْرَ، فَأَقَامَهُ مُدَبِّرًا عَلَى مِصْرَ وَعَلَى كُلِّ بَيْتِهِ.

<sup>11</sup> ثُمَّ أَتَى جُوعٌ عَلَى كُلِّ أَرْضٍ مِصْرَ وَكِنْعَانَ وَضِيقٌ عَظِيمٌ فَكَانَ آبَاؤُنَا لَا يَجِدُونَ قُوَّةً.<sup>12</sup> وَلَمَّا سَمِعَ يَعْقُوبُ أَنَّ فِي مِصْرَ قَمْحًا أَرْسَلَ آبَاءَنَا أَوَّلَ مَرَّةٍ،<sup>13</sup> وَفِي الْمَرَّةِ الثَّانِيَةِ اسْتَعْرِفَ يُوسُفَ إِلَى إِخْوَتِهِ وَاسْتَعْلَتْ عَشِيرَةُ يُوسُفَ لِفِرْعَوْنَ.<sup>14</sup> فَأَرْسَلَ يُوسُفَ وَاسْتَدْعَى أَبَاهُ يَعْقُوبَ وَجَمِيعَ عَشِيرَتِهِ، خَمْسَةَ وَسَبْعِينَ نَفْسًا.<sup>15</sup> فَتَرَلَّ يَعْقُوبُ إِلَى مِصْرَ وَهَاتَ هُوَ وَآبَاؤُنَا<sup>16</sup> وَثَقُلُوا إِلَى شَكِيمَ وَوَضَعُوا فِي الْقَبْرِ الَّذِي اشْتَرَاهُ إِبْرَاهِيمَ بَنَمَنَ فَصَّةٍ مِنْ بَنِي حَمُورَ أَبِي شَكِيمَ.<sup>17</sup> وَكَمَا كَانَ يَقْرُبُ وَقْتُ الْمَوْعِدِ الَّذِي أَقْسَمَ اللَّهُ عَلَيْهِ لِإِبْرَاهِيمَ كَانَ الشَّعْبُ يَنْمُو وَيَكْثُرُ فِي مِصْرَ<sup>18</sup> إِلَى أَنْ قَامَ مَلِكٌ آخَرُ لَمْ يَكُنْ يَعْرِفُ يُوسُفَ.<sup>19</sup> فَاخْتَالَ هَذَا عَلَى جَنَسِنَا وَأَسَاءَ إِلَى آبَائِنَا حَتَّى جَعَلُوا أَطْفَالَهُمْ مَتَبُودِينَ لِكَيْ لَا يَعِيشُوا.

<sup>20</sup> وَفِي ذَلِكَ الْوَقْتِ وَلَدَ مُوسَى، وَكَانَ جَمِيلًا جَدًّا، قَرَّبِي هَذَا ثَلَاثَةَ أَشْهُرٍ فِي بَيْتِ أَبِيهِ.<sup>21</sup> وَلَمَّا بُدِّدَ اتَّخَذَتْهُ ابْنَةً فِرْعَوْنَ وَرَبَّتْهُ لِنَفْسِهَا ابْنًا.<sup>22</sup> فَتَهَدَّبَ مُوسَى بِكُلِّ حُكْمَةِ الْمِصْرِيِّينَ وَكَانَ مُقْتَدِرًا فِي الْأَقْوَالِ وَالْأَعْمَالِ.<sup>23</sup> وَلَمَّا كَمَلَتْ لَهُ مُدَّةُ أَرْبَعِينَ سَنَةً حَظَرَ عَلَى بَالِهِ أَنْ يَفْقِدَ

نمی‌شناخت برخاست.<sup>19</sup> او با قوم ما حيله نموده، اجداد ما را ذلیل ساخت تا اولاد خود را بیرون انداختند تا زیست نکنند.

<sup>20</sup> در آن وقت موسی تولّد یافت و بغایت جمیل بوده، مدّت سه ماه در خانه پدر خود پرورش یافت.<sup>21</sup> و چون او را بیرون افکندند، دختر فرعون او را برداشته، برای خود به فرزندی تربیت نمود.<sup>22</sup> و موسی در تمامی حکمت اهل مصر تربیت یافته، در قول و فعل قوی گشت.<sup>23</sup> چون چهل سال از عمر وی سپری گشت، به‌خاطرش رسید که از برادران خود، خاندان اسرائیل تقدّم نماید.<sup>24</sup> و چون یکی را مظلوم دید او را حمایت نمود و انتقام آن عاجز را کشیده، آن مصری را بکشت.<sup>25</sup> پس گمان برد که برادرانش خواهند فهمید که خدا به دست او ایشان را نجات خواهد داد. اما نفهمیدند.<sup>26</sup> و در فردای آن روز خود را به دو نفر از ایشان که منازعه می‌نمودند، ظاهر کرد و خواست مابین ایشان مصالحه دهد. پس گفت: ای مردان، شما برادر می‌باشید. به یکدیگر چرا ظلم می‌کنید؟<sup>27</sup> آنگاه آنکه بر همسایه خود تعدّی می‌نمود، او را ردّ کرده، گفت: که تو را بر ما حاکم و داور ساخت؟ آیا می‌خواهی مرا بکشی چنانکه آن مصری را دیروز کشتی؟<sup>29</sup> پس موسی از این سخن فرار کرده، در زمین مدیان غربت اختیار کرد و در آنجا دو پسر آورد.

<sup>30</sup> و چون چهل سال گذشت، در بیابان کوه سینا، فرشته خداوند در شعله آتش از بوته به وی ظاهر شد.<sup>31</sup> موسی چون این را دید از آن رؤیا در عجب شد و چون نزدیک می‌آمد تا نظر کند، خطاب از خداوند به وی رسید<sup>32</sup> که: منم خدای پدرانت، خدای ابراهیم و خدای اسحاق و خدای یعقوب. آنگاه موسی به لرزه درآمده، جسارت نکرد که نظر کند.<sup>33</sup> خداوند به وی گفت: نعلین از پایهایت بیرون کن زیرا جایی که در آن ایستاده‌ای، زمین مقدّس است.<sup>34</sup> همانا مشقّت قوم خود را که در مصرند دیدم و ناله ایشان را شنیدم و برای رهاییشان نزول فرمودم. الحال بیا تا تو را به مصر فرستم.

<sup>35</sup> همان موسی را که ردّ کرده، گفتند: که تو را حاکم و داور ساخت؟ خدا حاکم و نجات‌دهنده مقرر فرموده، به دست فرشته‌ای که در بوته بر وی ظاهر شد،

اِحْوَتَهُ يَبْنِي إِسْرَائِيلَ.<sup>24</sup> وَإِذْ رَأَى وَاحِدًا مَظْلُومًا حَامِيَ عَنْهُ وَأَنْصَفَ الْمَظْلُوبَ إِذْ قَتَلَ الْمِصْرِيَّ.<sup>25</sup> فَطَلَّ أَنْ إِخْوَتُهُ يَفْهَمُونَ أَنَّ اللَّهَ عَلَى يَدِهِ يُعْطِيهِمْ نَجَاةً، وَأَمَّا هُمْ فَلَمْ يَفْهَمُوا.<sup>26</sup> وَفِي الْيَوْمِ الثَّانِي طَهَّرَ لَهُمْ وَهُمْ يَتَخَصَّمُونَ فَسَاقَهُمْ إِلَى السَّلَامَةِ قَائِلًا: أَتَيْهَا الرِّجَالُ، أَنْتُمْ إِخْوَةُ، لِمَاذَا تَطْلِمُونَ بَعْضُكُمْ بَعْضًا؟<sup>27</sup> قَالِذِي كَانَ يَطْلِمُ قَرِيْبَهُ دَفَعَهُ قَائِلًا: مَنْ أَقَامَكَ رَئِيسًا وَقَاضِيًا عَلَيْنَا؟<sup>28</sup> أَتُرِيدُ أَنْ تَقْتُلَنِي كَمَا قَتَلْتَ أَمْسَ الْمِصْرِيَّ؟<sup>29</sup> فَهَرَبَ مُوسَى بِسَبَبِ هَذِهِ الْكَلِمَةِ وَصَارَ غَرِيبًا فِي أَرْضِ مَدْيَانَ حَيْثُ وَلَدَ اثْنَيْنِ.

<sup>30</sup> وَلَمَّا كَمَلَتْ أَرْبَعُونَ سَنَةً طَهَّرَ لَهُ مَلَاكُ الرَّبِّ فِي بَرِّيَّةِ جَبَلٍ سَيْنَاءَ فِي لَهْيَبٍ تَارٍ عَلَيْنَهُ.<sup>31</sup> فَلَمَّا رَأَى مُوسَى ذَلِكَ تَعَجَّبَ مِنَ الْمَنْظَرِ، وَفِيمَا هُوَ يَتَقَدَّمُ لِيَتَلَطَّعَ صَارَ إِلَيْهِ صَوْتُ الرَّبِّ: <sup>32</sup> "أَنَا إِلَهُ آبَائِكَ، إِلَهُ إِبْرَاهِيمَ وَإِلَهُ إِسْحَاقَ وَإِلَهُ يَعْقُوبَ". فَارْتَدَّ مُوسَى وَلَمْ يَجْسُرْ أَنْ يَتَلَطَّعَ.<sup>33</sup> فَقَالَ لَهُ الرَّبُّ: "أَخْلَعْ نَعْلَ رَجُلِكَ لِأَنَّ الْمَوْضِعَ الَّذِي أَنْتَ وَاقِفٌ عَلَيْهِ أَرْضٌ مُقَدَّسَةٌ." <sup>34</sup> إِنِّي رَأَيْتُ مَسَقَّةَ سَعْيِي الَّذِينَ فِي مِصْرَ وَسَمِعْتُ أَسْنَتَهُمْ وَنَزَلْتُ لِأَقْدِمَهُمْ، فَهَلَمْ الْآنَ أَرْسِلُكَ إِلَيَّ مِصْرَ."

<sup>35</sup> هَذَا مُوسَى الَّذِي أَنْكَرُوهُ قَائِلِينَ: "مَنْ أَقَامَكَ رَئِيسًا وَقَاضِيًا؟" هَذَا أَرْسَلَهُ اللَّهُ رَئِيسًا وَقَادِيًا بِيَدِ الْمَلَاكِ الَّذِي طَهَّرَ لَهُ فِي الْعُلَيْقَةِ.<sup>36</sup> هَذَا أَخْرَجَهُمْ صَانِعًا عَجَائِبٍ وَأَيَاتٍ فِي أَرْضِ مِصْرَ وَفِي الْبَحْرِ الْأَحْمَرِ وَفِي الْبَرِّيَّةِ أَرْبَعِينَ سَنَةً.

<sup>37</sup> هَذَا هُوَ مُوسَى الَّذِي قَالَ لِبَنِي إِسْرَائِيلَ: "تَبَيَّنْ مِثْلِي سَتُعَيِّمُ لَكُمْ الرَّبَّ إِلَهُكُمْ مِنْ إِخْوَتِكُمْ، لَهُ تَسْمَعُونَ".<sup>38</sup> هَذَا هُوَ الَّذِي كَانَ فِي الْكَنِيسَةِ فِي الْبَرِّيَّةِ مَعَ الْمَلَاكِ الَّذِي كَانَ يُكَلِّمُهُ فِي جَبَلِ سَيْنَاءَ وَمَعَ آبَائِنَا، الَّذِي قِيلَ أَفْوَالًا حَبَّةً لِيُعْطِيَنَا إِبْرَاهِيمَ،<sup>39</sup> الَّذِي لَمْ يَسْأَلْ آبَاؤُنَا أَنْ يَكُونُوا طَائِعِينَ لَهُ بَلْ دَفَعُوهُ وَرَجَعُوا يَقُولُهُمْ إِلَى مِصْرَ قَائِلِينَ لِهَارُونَ: "اعْمَلْ لَنَا إِلَهَةً تَقْدِّمُ أَمَامَنَا، لِأَنَّ هَذَا مُوسَى الَّذِي أَخْرَجَنَا مِنْ أَرْضِ مِصْرَ لَا نَعْلَمُ مَاذَا أَصَابَهُ".<sup>41</sup> فَعَمِلُوا عَجَلًا فِي تِلْكَ الْأَيَّامِ وَأَضَعُوا دَبِيحَةً لِلصَّيْمِ وَقَرَّحُوا بِأَعْمَالِ أَيْدِيهِمْ.<sup>42</sup> فَرَجَعَ اللَّهُ وَأَسْلَمَهُمْ لِيَعْبُدُوا جَنْدَ السَّمَاءِ كَمَا هُوَ مَكْتُوبٌ فِي كِتَابِ الْأَنْبِيَاءِ: "هَلْ قَرَّبْتُمْ لِي ذَبَائِحَ وَقَرَّبِينَ أَرْبَعِينَ سَنَةً فِي الْبَرِّيَّةِ، يَا بَيْتَ إِسْرَائِيلَ؟<sup>43</sup> بَلْ حَمَلْتُمْ حِمَّةَ مُوْلُوكَ وَنَجَمَ إِلَهُكُمْ رَمَقَانِ، التَّمَاثِيلَ الَّتِي صَنَعْتُمُوهَا، لِتَسْجُدُوا لَهَا، فَأَنْفَلَكُمْ

فرستاد.<sup>36</sup> او با معجزات و آیاتی که مدّت چهل سال در زمین مصر و بحر فُلُزْم و صحرا به ظهور می‌آورد، ایشان را بیرون آورد.

<sup>37</sup> این همان موسی است که به بنی‌اسرائیل گفت: خدا نیای را مثل من از میان برادران شما برای شما مبعوث خواهد کرد. سخن او را بشنوید.<sup>38</sup> همین است آنکه در جماعت در صحرا با آن فرشته‌ای که در کوه سینا بدو سخن می‌گفت و با پدران ما بود و کلمات زنده را یافت تا به ما رساند،<sup>39</sup> که پدران ما نخواستند او را مطیع شوند بلکه او را ردّ کرده، دل‌های خود را به سوی مصر گردانیدند،<sup>40</sup> و به هارون گفتند: برای ما خدایان ساز که در پیش ما بخرامند زیرا این موسی که ما را از زمین مصر برآورد، نمی‌دانیم او را چه شده است.<sup>41</sup> پس در آن ایّام گوسالهای ساختند و بدان بت قربانی گذرانیده به اعمال دست‌های خود شادی کردند.<sup>42</sup> از این جهت خدا رو گردانیده، ایشان را واگذاشت تا جنود آسمان را پرستش نمایند، چنانکه در صحف انبیا نوشته شده است که: ای خاندان اسرائیل، آیا مدّت چهل سال در بیابان برای من قربانی‌ها و هدایا گذرانیدید؟<sup>43</sup> و خیمه ملوک و کوکبِ خدای خود رُمفان را برداشتید، یعنی اصنامی را که ساختید تا آنها را عبادت کنید. پس شما را بدان طرف بابل منتقل سازم.

<sup>44</sup> و خیمه شهادت با پدران ما در صحرا بود چنانکه امر فرموده، به موسی گفت، آن را مطابق نمونه‌ای که دیده‌ای بساز.<sup>45</sup> و آن را اجداد ما یافته، همراه یوشع درآوردند به ملک امت‌هایی که خدا آنها را از پیش روی پدران ما بیرون افکند تا ایام داود.<sup>46</sup> که او در حضور خدا مستفیض گشت و درخواست نمود که خود مسکنی برای خدای یعقوب پیدا نماید.<sup>47</sup> اما سلیمان برای او خانه‌ای بساخت.<sup>48</sup> و لیکن حضرت اعلی در خانه‌های مصنوع دست‌ها ساکن نمی‌شود چنانکه نبی گفته است<sup>49</sup> که: خداوند می‌گوید آسمان کرسی من است و زمین پای‌انداز من. چه خانه‌ای برای من بنا می‌کنید و محلّ آرامیدن من کجاست؟<sup>50</sup> مگر دست من جمیع این چیزها را نیافرید؟

<sup>51</sup> ای گردنکشان که به دل و گوش نامختنید، شما پیوسته با روح‌القدس مقاومت می‌کنید، چنانکه پدران شما همچنین شما.<sup>52</sup> کیست از انبیا که پدران شما بدو

إِلَيَّ مَا وَرَاءَ بَابِلَ".

<sup>44</sup> وَأَمَّا خِيَمَةُ الشَّهَادَةِ فَكَانَتْ مَعَ آبَائِنَا فِي الْبَرِّيَّةِ كَمَا أَمَرَ الَّذِي كَلَّمَ مُوسَى أَنْ يَعْمَلَهَا عَلَى الْمِثَالِ الَّذِي كَانَ قَدْ رَأَى،<sup>45</sup> الَّتِي أَدْخَلَهَا أَيْضًا آبَاؤُنَا إِذْ تَخَلَّفُوا عَلَيْهَا مَعَ يَسُوعَ فِي مُلْكِ الْأَمَمِ، الَّذِينَ طَرَدَهُمُ اللَّهُ مِنْ وَجْهِ آبَائِنَا، إِلَى أَيَّامِ دَاوُدَ، الَّذِي وَجَدَ نِعْمَةً أَمَامَ اللَّهِ، وَالتَّمَسَّ أَنْ يَجِدَ مَسْكَنًا لِلَّهِ يَعْشُبُ، وَلَكِنَّ سُلَيْمَانَ بَنَى لَهُ بَيْتًا. لَكِنَّ الْعَلِيِّ لَا يَسْكُنُ فِي هَيْكَلٍ مَصْنُوعَةٍ بِالْأَيْدِي، كَمَا يَقُولُ النَّبِيُّ: <sup>49</sup> "السَّمَاءُ كُرْسِيُّ لِي وَالْأَرْضُ مَوْطِئُ لِقَدَمَيَّ. أَيَّ بَيْتٍ تَبْنُونَ لِي، يَقُولُ الرَّبُّ، وَأَيُّ هُوَ مَكَانٌ رَاحَتِي؟" <sup>50</sup> أَلَيْسَتْ يَدِي صَنَعَتْ هَذِهِ الْأَشْيَاءَ كُلَّهَا؟"

<sup>51</sup> يَا فُتْسَاةَ الرِّقَابِ وَغَيْرَ الْمَخْتُونِينَ بِالْقُلُوبِ وَالْآدَانِ، أَنْتُمْ دَائِمًا تُقَاوِمُونَ الرُّوحَ الْقُدُسَ، كَمَا كَانَ آبَاؤُكُمْ كَذَلِكَ أَنْتُمْ. <sup>52</sup> أَيُّ الْأَنْبِيَاءِ لَمْ يَصْطَهَرُوا آبَاؤُكُمْ؟ وَقَدْ قَتَلُوا الَّذِينَ سَبَقُوا قَاتِلُوا بِمَجْيِئِ الْبَارِ الَّذِي أَنْتُمْ الْآنَ صِرْتُمْ مُسْلِمِيهِ وَقَاتِلِيهِ،<sup>53</sup> الَّذِينَ أَحَدْتُمْ التَّامُوسَ بِتَرْتِيبِ مَلَائِكَةِ وَلَمْ تَحْقُطُوهُ.

### استشهاد استفانوس

<sup>54</sup> فَلَمَّا سَمِعُوا هَذَا خَنَفُوا يَقْلُوبُهُمْ وَصَرُّوا بِأَسْنَانِهِمْ عَلَيْهِ. <sup>55</sup> وَأَمَّا هُوَ فَسَخَّصَ إِلَى السَّمَاءِ وَهُوَ مُمْتَلِئٌ مِنَ الرُّوحِ الْقُدُسِ فَزَأَى مَجْدَ اللَّهِ وَيَسُوعَ قَائِمًا عَنْ يَمِينِ اللَّهِ،<sup>56</sup> فَقَالَ: هَا أَنَا أَنْظُرُ السَّمَاوَاتِ مَفْتُوحَةً وَابْنَ الْإِنْسَانِ قَائِمًا عَنْ يَمِينِ اللَّهِ. <sup>57</sup> فَصَاحُوا بِصَوْتٍ عَظِيمٍ وَسَدُّوا أَدَانَهُمْ وَهَجَمُوا عَلَيْهِ بِنَفْسٍ وَاحِدَةٍ،<sup>58</sup> وَأَخْرَجُوهُ خَارِجَ الْمَدِينَةِ وَرَجَمُوهُ. وَالشُّهُودُ خَلَعُوا ثِيَابَهُمْ عِنْدَ رِجْلَيْ سَابِّ يُقَالُ لَهُ سَاوُلُ. <sup>59</sup> فَكَانُوا يَرْجُمُونَ اسْتِيقَاوُسَ وَهُوَ يَدْعُو وَيَقُولُ: أَيُّهَا الرَّبُّ يَسُوعُ، اقْبَلْ رُوحِي. <sup>60</sup> ثُمَّ جَنَأَ عَلَى رُكْبَتَيْهِ وَصَرَخَ بِصَوْتٍ عَظِيمٍ: يَا رَبُّ، لَا تُقِمَ لَهُمْ هَذِهِ الْحَطِيئَةَ. وَإِذْ قَالَ هَذَا رَقَدَ.

جفا نکردند؟ و آنانی را کشتند که از آمدن آن عادل‌ی که شما بالفعل تسلیم کنندگان و قاتلان او شدید، پیش‌اخبار نمودند.<sup>53</sup> شما که به توسط فرشتگان شریعت را یافته، آن را حفظ نکردید!

### شهادت استیفان

<sup>54</sup> چون این را شنیدند دل‌ریش شده، بر وی دندانهای خود را فشردند. <sup>55</sup> اما او از روح‌القدس پر بوده، به سوی آسمان نگرست و جلال خدا را دید و عیسی را بدست راست خدا ایستاده و گفت، <sup>56</sup> اینک: آسمان را گشاده، و پسر انسان را به دست راست خدا ایستاده می‌بینم. <sup>57</sup> آنگاه به آواز بلند فریاد برکشیدند و گوشهای خود را گرفته، به یکدل بر او حمله کردند، <sup>58</sup> و از شهر بیرون کشیده، سنگسارش کردند. و شاه‌دان، جامه‌های خود را نزد پایهای جوانی که سولس نام داشت گذاردند. <sup>59</sup> و چون استیفان را سنگسار می‌کردند، او دعا نموده، گفت: ای عیسی خداوند، روح مرا بپذیر. <sup>60</sup> پس زانو زده، به آواز بلند ندا در داد که: خداوندا، این گناه را بر اینها مگیر. این را گفت و خوابید.